

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 4. dubna 2023 stížnost obhájce [REDACTED], advokáta, podanou v trestní věci odsouzeného [REDACTED], narozeného [REDACTED] v Plzni, proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 1. 2023, sp. zn. 33 T 3/2021,

a rozhodl takto:

Podle § 149 odst. 1, odst. 3 tr. ř. se usnesení **zrušuje toliko** v

- dílčím oddělitelném výroku „3) náhrada cestovních výdajů, náhrada za promeškaný čas“;
 - dílčím oddělitelném výroku „Celkem 3 592 Kč“
 - dílčím oddělitelném výroku „Celkem ad 1), ad 2), ad 3) 174 712 Kč“;
- (jež jsou součástí výroku ad I., kterým se podle § 151 odst. 3 tr. ř. obhájci [REDACTED], AK [REDACTED], stanoví výše odměny a náhrady hotových výdajů za obhajobu odsouzeného [REDACTED])

a dále v

- oddělitelném výroku ad II., podle nějž „Obhájci se tímto usnesením nepřiznává nárokováná odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 53 060 Kč“.

Jinak zůstává napadené usnesení nedotčeno.

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. se **v rozsahu zrušení**, náhradou za zrušené výroky, **znovu rozhoduje** takto:

- **3) náhrada cestovních výdajů, náhrada za promeškaný čas**

7. 10. 2020 - náhrada promeškaného času za dobu přerušného vazebního zasedání v době od 15:55 hod. do 16:30 hod.	100 Kč
--	--------

3. 11. 2020 – náhrada promeškaného času za nekonaný výslech svědkyně [REDACTED]	1 240 Kč
---	----------

7. 6. 2022 – náhrada promeškaného času stráveného na cestě	800 Kč
--	--------

7. 6. 2022 – náhrada cestovních výdajů	1 552 Kč
--	----------

– Celkem	3 692 Kč
– Celkem ad 1), ad 2), ad 3)	174 812 Kč

- **II.** Podle § 151 odst. 3 tr. ř. *a contrario* se co do částky 52 960 Kč návrh obhájce **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Holcová.

Odůvodnění:

1. **Usnesením** Krajského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2023, č. j. 33 T 3/2021-1388, bylo výrokem ad I. rozhodnuto tak, že podle ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř. se obhájci [REDAKCE] stanovuje odměna a náhrada hotových výdajů za obhajobu odsouzeného [REDAKCE] v celkové výši 174 712 Kč (sestavující z odměny za úkony právní služby ve výši 152 520 Kč; z náhrady hotových výdajů ve výši 18 600 Kč; z náhrady promeškaného času ve výši 2 040 Kč; a z náhrady cestovních výdajů ve výši 1 552 Kč); výrokem ad II. pak bylo rozhodnuto tak, že ve zbytku vyúčtování odpovídající částce 53 060 Kč se návrh obhájce zamítá.
2. V **odůvodnění** usnesení krajský soud nejprve rekapituluje, že obviněnému byl opatřením Okresního soudu Plzeň-sever ze dne 6. 10. 2020, sp. zn. 0 Nt 3057/2020, ustanoven obhájce [REDAKCE], který po pravomocném skončení věci uplatnil nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů za poskytnuté právní služby v celkové výši 227 772 Kč.
3. Z odůvodnění usnesení vyplývá, že krajský soud postupoval na základě ustanovení § 151 odst. 2 tr. ř., podle něž má obhájce, který byl obviněnému ustanoven, vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů dle zvláštního předpisu, jímž je vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to ve znění platném ke dni, kdy byly úkony právní služby poskytnuty; a dále podle ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř., podle něž o výši odměny a náhrady hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila.
4. Z odůvodnění usnesení dále vyplývá, že krajský soud shodně s obhájcem dospěl k závěru, že co se týče úkonů účtovaných za období do 31. 12. 2021, tak sazba mimosmluvní odměny činí za jeden úkon právní služby dle bodu 5. ustanovení § 7, dle písm. d) odst. 3 ustanovení § 10 a dle odst. 1 ustanovení § 12a advokátního tarifu částku 2 480 Kč; a že co se týče úkonů účtovaných za období od 1. 1. 2022, tak sazba mimosmluvní odměny činí za jeden úkon právní služby vzhledem ke zrušení ustanovení § 12a odst. 1 advokátního tarifu částku 3 100 Kč.
5. Z odůvodnění usnesení též vyplývá, že se krajský soud s návrhem obhájce částečně neztotožnil, a to konkrétně co do počtu úkonů právní služby obhájce ve dnech 7. 10. 2020 (vazební zasedání), 9. 11. 2020 (výslechy svědků [REDAKCE] a [REDAKCE]) a 2. 12. 2020 (výslechy svědků [REDAKCE] a [REDAKCE]); co do přiznání odměny za marný výjezd obhájce k výslechu svědkyně [REDAKCE] ve dni 3. 11. 2020, který se nakonec nekonal; co do přiznání odměny za obhájcem účtované "vazební zasedání" ve dni 10. 3. 2022; co do přiznání odměny za 8 z 19 účtovaných porad s klientem (kdy odměna byla přiznána za 11 porad); co do výše (paušální) náhrady hotových výdajů odvíjející se od počtu přiznaných úkonů; co do nárokované výše odměny za sepsí dvou stížností - proti usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 10. 10. 2020 a ze dne 3. 11. 2020; co do přiznání náhrady promeškaného času za dalších 17 porad s klientem, které nepřesáhly jednu hodinu; a co do přiznání DPH za ty úkony, na nichž byl účasten substitut obhájce, jenž je plátcem DPH. V ostatním rozsahu soud odměnu a náhradu hotových výdajů obhájci přiznal dle jeho návrhu.
6. Proti tomuto usnesení podal obhájce dne 1. 2. 2023 písemnou **stížnost**, kterou následně odůvodnil dalším svým podáním ze dne 9. 2. 2023.

7. V **odůvodnění** stížnosti obhájce po konstatování výroku ad II. stížností napadeného usnesení a připomenutí jím podané stížnosti nejprve brojí proti výši odměny, resp. proti nepřiznání náhrady promeškaného času za jeho účast na vazebním zasedání dne 7. 10. 2020, k němuž jednak uvádí, že se krajský soud při svém výpočtu „*vůbec nezaobíral otázkou, problémem, na kdy byl stanoven začátek vazebního zasedání*“, jednak požaduje dodatečné přiznání náhrady ve výši 200 Kč za promeškaný čas odpovídající dvěma půlhodinám, když byla ve vazebním zasedání učiněna přestávka v době od 15:55 hodin do 16:30 hodin.
8. Následně obdobnou námitku uplatňuje v případě „*výsledku svědků [redacted] a [redacted]*“, když namítá, že krajský soud „*pominul skutečnost, že výslech svědkyně [redacted] byl stanoven na 9:00 hodin a pokud začal později, tato ztráta by se měla započíst do doby prováděného úkonu, samozřejmě, pokud nepřesáhne 30 minut*“.
9. Dále stěžovatel brojí proti přiznání toliko poloviny mimosmluvní odměny za stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, přičemž argumentuje zejména tím, že „*opravný prostředek proti rozhodnutí třeba policejního orgánu, ale rozhodnutí policejního orgánu o tom, zda bude někdo trestně stíhán či nikoliv, je nepochybně zásadním rozhodnutím*“, bez něž by nemohly nastat žádné další úkony zmíněné v ustanovení § 11 advokátního tarifu, a že takové rozhodnutí policejního orgánu je srovnatelné s odvoláním, dovoláním, návrhem na obnovu řízení i stížností proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení, tudíž stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání je dle něj analogicky úkonem právní služby podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu.
10. Dále obhájce argumentuje proti odůvodnění krajského soudu v bodě 8. stížností napadeného usnesení týkajícímu se odměny za účast obhájce na jednání před soudem dne 10. 3. 2022, a to tím, že podle něj se jednalo o hlavní líčení, které bylo ukončeno vyhlášením rozsudku a nadále pak šlo o „*veřejné zasedání*“ (pozn. v návrhu obhájce uváděl, že šlo o vazební zasedání), za nějž mu „*přísluší odměna za celý úkon*“.
11. Stěžovatel též rozporuje nepřiznání odměny za některé z jím účtovaných porad. K tomu uvádí, že mu není známo, „*do jaké míry se vyšší soudní úředníci seznamoval s obsahem soudního spisu*“, ale pokud by se s ním seznámil podrobně, tak by zjistil, že jeho klient, nyní odsouzený [redacted], „*si opakovaně stěžoval na neuskutečněné návštěvy ze strany obhájce*“ a tyto své stížnosti adresoval přímo soudu prvního stupně, k nimž se pak on jakožto obhájce musel na výzvu soudu vyjadřovat. Dále uvádí, že „*jestliže v určitém období mezi jednáními soud neprovedl žádný úkon, nelze takové jednání soudu spojovat s účelností poskytnuté porady*“, jelikož porada se nemusí vázat, a také velmi často neváže, jen na úkony prováděné soudem. V rámci tohoto bodu odůvodnění stížnosti pak stěžovatel ještě uvádí následující: „*Jestliže pod bodem 14 soud zmiňuje účtovanou náhradu za promeškaný čas, jednalo se o čas „promeškaný“ v souvislosti s poskytnutou poradou*“, přičemž znovu poukazuje „*na aktivitu odsouzeného, kterou vyvíjel*“ ve vztahu k osobě obhájce a potřebě porad.
12. Poslední stížnostní námitka obhájce pak směřuje vůči nepřiznání 21% DPH tam, kde se nechal zastupovat substitutem, [redacted], jenž je dle obhájce „*povinen za své služby jako plátce DPH vyúčtovat odměnu včetně DPH, kterou je povinen také odvést*“. K tomu stěžovatel dále uvádí, že pokud by se hypoteticky nechal zastupovat substitutem, který je zároveň plátcem DPH, po dobu celého trestního řízení, tak by se mohlo stát, že by vůči němu substitutovi mohla vzniknout pohledávka a on by se tak se svou odměnou dostal do ztráty.

13. V závěru odůvodnění stížnosti je pak obsažen petit, kdy obhájce navrhuje, aby stížnostní soud rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a sám rozhodl o jeho nároku, nebo aby po zrušení tohoto rozhodnutí věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.
14. **Vrchní soud v Praze** jakožto soud příslušný o stížnosti rozhodnout shledal, že stížnost *je přípustná* a byla podána osobou oprávněnou v zákonné lhůtě.
15. Vrchní soud stížnost projednal v **neveřejném zasedání**.
16. Vrchní soud **přezkoumal** podle ustanovení § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroků ad I. a ad II. napadeného usnesení a v jejich rámci i dílčích oddělitelných výroků, jakož i řízení, které předcházelo, a shledal, že stížnost *je částečně důvodná*.
17. V **řízení** předcházejícím samotnému napadenému usnesení nebylo zjištěno žádných takových pochybení, která by mohla zakládat zákonný důvod pro zrušení usnesení.
18. Soud prvního stupně postupoval při svém rozhodnutí procesně konformně, když o návrhu obhájce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů rozhodla vyšší soudní úřednice.
19. Podle ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř. o výši odměny a náhradě hotových výdajů rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila; v řízení před soudem rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně.
20. Dle ustanovení § 12 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství, vyšší soudní úředník *může, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, provádět veškeré úkony soudu prvního stupně*, a to s výjimkou případů vypočtených v písm. a) – g) tohoto ustanovení, mezi něž však usnesení, jímž je rozhodováno o návrhu obhájce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů, zahrnuto není.
21. Vyšší soudní úřednice tak byla příslušná rozhodnout namísto předsedy senátu.
22. Co se pak týče samotných **výroků**, vrchní soud shledal toliko jediné **pochybení** soudu prvního stupně v neprospěch obhájce. To spočívalo v **nepřiznání náhrady promeškaného času ve výši 100 Kč za dobu, po kterou bylo vazební zasedání konané dne 7. 10. 2020 u Okresního soudu Plzeň-sever přerušeno**, k čemuž lze uvést následující.
23. Jak vyplývá ze spisového materiálu (č. l. 85-91 spisu), vazební zasedání probíhalo v době od 14:40 hod. do 15:15 hod. (35 min.), od 15:20 hod. do 15:55 hod. (35 min.) a znovu pak od 16:30 hod. do 16:45 hod. (15 min.).
24. Pro stanovení správného počtu úkonů právní služby je třeba sečíst časy, po něž konkrétní úkon (v tomto případě vazební zasedání) skutečně probíhal, dohromady, a to včetně případných pauz v něm kratších než 30 minut, neboť ty se do dle ustálené judikatury včítají (na rozdíl od pauz delších než 30 minut a zároveň kratších než 2 hodiny, které se hradí jako promeškaný čas); čistý čas úkonu právní služby tak v tomto případě činil 90 minut (35 min. + 5 min. + 35 min. + 15 min.), což odpovídá právě jednomu úkonu právní služby ve smyslu písm. g) odst. 1 ustanovení § 11 advokátního tarifu, za nějž soud prvního stupně obhájci správně přiznal odměnu.
25. Nicméně byť obhájce ve svém návrhu neúčtoval promeškaný čas strávený čekáním na pokračování vazebního zasedání v době od 15:55 hod. do 16:30 hod., tj. po dobu 35 minut, v důsledku čehož by mu tak teoreticky neměla být přiznávána náhrada takto promeškaného času, když platí, že se jedná o řízení svou povahou návrhové, v němž je soud (a to jak soud prvního

stupně, tak i stížnostní soud) vázán jeho návrhem, není tomu tak, neboť v případě, kdy soud krátí vyúčtování z důvodu nesprávně započtených přestávek (což je tento případ, neboť se lze domnívat, že obhájce přestávky nesprávně včetl do úkonu spočívajícího v jeho přítomnosti na vazebním zasedání, pročez pak celkově v tomto dni účtoval dva úkony právní služby namísto jen jednoho), je vždy povinen advokátovi přiznat náhradu promeškaného času, a to i bez jeho návrhu.

26. V tomto směru lze dát stěžovateli za pravdu v tom, že soud svým opomenutím aplikace tohoto pravidla skutečně pochybil. Nelze mu však dát za pravdu v tom, že náhrada měla být přiznána ve výši 200 Kč odpovídající dvěma půlhodinám právní služby, neboť na tomto místě naopak obhájce opomenul aplikovat ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu, podle nějž náhrada za promeškaný čas advokátu nenáleží, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby (§ 11).
27. Započítávání promeškaného času v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (podle nějž *advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby za čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí více než 30 minut*), podle nějž se přestávka ve vazebním zasedání analogicky nahrazuje [stejně jako započítávání promeškaného času stráveného na cestě do místa úkonu a zpět dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], do příslušného úkonu právní služby, který byl honorován jako úkon celý, přestože ve skutečnosti trval kratší dobu, je plně v souladu s výše citovaným ustanovením advokátního tarifu i se stávající soudní praxí.
28. Pakliže tedy čistý čas úkonu právní služby v tomto případě činil 90 minut a obhájce byl s ohledem na dikci ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu honorován jako za 120 minut, v důsledku čehož tak byla ve 30 minutách, zcela obrazně řečeno, “přeplacen“, bylo tak s ohledem na ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu potřeba provést právě onen zápočet “přeplacených“ minut do promeškaného času stráveného čekáním obhájce z důvodu přerušení vazebního zasedání.
29. Pokud by soud prvního stupně při svém výpočtu, a stejně tak obhájce při formulaci své stížnostní argumentace, tento zápočet (35 minut – 30 “přeplacených“ minut = 5 minut) neopomněli provést, museli by pak nutně dospět ke správnému závěru, že náhrada promeškaného času ve skutečnosti odpovídá toliko jedné půlhodině a potažmo tedy činí jen 100 Kč.
30. Jelikož oněch 5 minut čekání obhájce vzhledem ke všemu výše uvedenému skutečně založilo nárok obhájce na náhradu promeškaného času ve výši 100 Kč, byla v tomto směru stížnostním soudem zjednána náprava a těchto 100 Kč bylo obhájci dopřiznáno.
31. Lze poznamenat, že dále vrchní soud shledal v **usnesení** soudu prvního stupně již jen **formální nedostatky**, a to jednak zjevně nesprávné uvedení letopočtu v datu v záhlaví usnesení („25. 1. 2022“), zatímco v závěru usnesení je rok vydání rozhodnutí uveden již správně („25. 1. 2023“); jednak v tom, že krajský soud v samotném výroku usnesení uvádí nesprávný nejvyšší dosažený akademický titul obhájce, kdy namísto správného titulu “JUDr.“, který pak ale v různých částech odůvodnění usnesení soud již uvádí, je uveden titul “Mgr.“. V obou případech se ovšem jednalo o taková drobná formální pochybení, pro něž nebylo třeba stížností napadené usnesení rušit.

32. V dalším pak již žádná další pochybení soudu prvního stupně, která by byla učiněna v neprospěch stěžovatele, vrchním soudem zjištěna nebyla, pročez tak dále budou vypořádány toliko ty námitky obhájce, jimž nemohlo být ze strany stížnostního soudu vyhověno, a to v chronologickém sledu nikoliv časovém, ale dle jednotlivých stížnostních bodů.
33. **Pokud jde o tu námitku stěžovatele, že pakliže určitý úkon začal později, než na kdy byl jeho začátek stanoven,** „*tato ztráta by se měla započíst do doby prováděného úkonu, samozřejmě, pokud nepřesáhne 30 minut*“, s tou se naprosto nelze ztotožnit.
34. Ztrátu času advokáta před samotným započítáním příslušného úkonu nelze započítávat do doby, po kterou pak takový úkon skutečně probíhal, protože se nejedná o přestávku v úkonu (která by byla, za předpokladu, že by byla kratší než 30 minut, do úkonu skutečně započitatelná, jak bylo již vysvětleno), ale jde o posunutí začátku úkonu, představující pro obhájce zdržení, které lze nahrazovat toliko jako čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí více než 30 minut, jak výslovně zakotvuje již citované ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, a to jen za předpokladu, že si takto promeškaný čas obhájce naučtuje, neboť jak již též bylo uvedeno, soud je vázán jeho návrhem.
35. Pokud jde pak o konkrétní příklad, který obhájce uvádí, tj. případ výsledků svědků [REDAKCE] a [REDAKCE] ze dne 9. 11. 2020, k nimž uvádí, že byť krajský soud správně dospěl k závěru, že „*čistý čas úkonu po sečtení činí 108 minut*“, tak „*pominul skutečnost, že výslech svědkyně [REDAKCE] byl stanoven na 9:00 hodin a pokud začal později, tato ztráta by se měla započíst do doby prováděného úkonu, samozřejmě, pokud nepřesáhne 30 minut*“, je třeba uvést, že stěžovatel takto nesprávně argumentuje navzdory naprosto jednoznačné právní úpravě obsažené v ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu; čas strávený čekáním na zpožděné zahájení příslušného úkonu nelze započítat do doby, po kterou pak úkon probíhal.
36. Nadto vrchnímu soudu není zřejmé, co by se mělo v tomto konkrétním případě změnit obhájcem navrhovaným postupem; ze samotného odůvodnění stížnosti to ani není patrné. Sám stěžovatel uvádí, že výslech svědkyně [REDAKCE] „*byl stanoven na 9:00 hodin*“ a ze spisového materiálu (č. l. 561 spisu) vyplývá, že ve skutečnosti začal v 9:03 hod.; zpoždění tak činilo toliko 3 minuty, které i kdyby se (nesprávně) přičetly k oněm 108 minutám čistého času úkonu, nic by to na výši odměny či náhrady naprosto nemohlo změnit.
37. Žádné pochybení soudu prvního stupně tak co do této stížnostní námitky nebylo shledáno.
38. **Pokud jde o soudem poníženou odměnu za stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání,** lze na úvod poznamenat, že normotvůrce sice mezi honorované úkony ve smyslu ustanovení § 11 advokátního tarifu stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání výslovně nezařadil, nicméně odst. 3 tohoto ustanovení umožňuje přiznat odměnu i za ty úkony právní služby, které nejsou výslovně uvedeny ve výčtech úkonů právní služby v odst. 1 a v odst. 2 tohoto ustanovení, pokud jsou jim svou povahou a účelem blízké.
39. Vzhledem k tomu, že vypracování takovéto stížnosti je nepochybně činností, za níž by měl být obhájce honorován, je tak v takovém případě třeba postupovat právě podle tohoto odst. 3 ustanovení § 11 advokátního tarifu a odměnu za tento úkon stanovit jako za úkon jemu svou povahou a účelem nejblíží. Svou povahou a účelem jsou pak nejblíží úkony uvedené v písm. d) odst. 2 ustanovení § 11 advokátního tarifu (*návrhy a stížnosti ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení*

a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona), za něž advokátovi přísluší odměna v poloviční výši, nikoliv uvedené v písm. k) odst. 1 ustanovení § 11 advokátního tarifu (odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, žaloba pro zmatečnost, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim), za něž advokátovi přísluší odměna v plné výši.

40. Pokud stěžovatel argumentuje zásadností takového rozhodnutí policejního orgánu, resp. tím, že je podkladem pro následné úkony v trestním řízení, „*které jsou zmíněny v odstavci 1 a 2 § 11 advokátního tarifu*“, tak to sice vrchní soud nijak nezpochybňuje, ale je třeba zdůraznit, že zásadnost tohoto rozhodnutí spočívá v procesní rovině. Takové rozhodnutí policejního orgánu nelze srovnávat s meritorními rozhodnutími soudu, proti nimž lze brojit opravnými prostředky uvedenými právě v písm. k) odst. 1 ustanovení § 11 advokátního tarifu.
41. Jedná se tedy o takovou aktivitu advokáta, která není v žádném z prvních dvou odstavců ustanovení § 11 advokátního tarifu explicitně zakotvena, ale kterou lze analogicky podřadit pod písm. d) odst. 2 ustanovení § 11 advokátního tarifu, což je ostatně v souladu s ustálenou judikaturou nejen obecných soudů, ale i Ústavního soudu (srov. např. usnesení ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 1123/19; usnesení ze dne 22. 5. 2018, sp. zn. I. ÚS 534/18; usnesení ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 3811/16; a usnesení ze dne 9. 4. 2015 sp. zn. III. ÚS 293/15).
42. Vrchní soud tak nemohl než dospět k závěru, že soud prvního stupně v tomto bodě svého rozhodnutí taktéž nijak nepochybil.
43. **K námitce stěžovatele směřující proti nepřiznání odměny za účast na veřejném zasedání dne 10. 3. 2022** (pozn. účtována byla účast na **vazebním zasedání dne 10. 3. 2022**), které mělo být, dle obhájce, konáno po hlavním líčení, lze uvést následující.
44. V tomto případě nešlo o situaci, kdy by po konání hlavního líčení dne 10. 3. 2022 bylo konáno ještě vazební zasedání či veřejné zasedání; ve skutečnosti bylo o dalším trvání vazby (tehdejšího) obžalovaného ██████████ rozhodnuto v rámci hlavního líčení.
45. Jak vyplývá z protokolu o tomto soudním jednání označeném jako „Protokol o hlavním líčení“, to bylo započato v 9:00 hod. a byl v něm vyhlášen rozsudek; po krátkém přerušení v době od 9:35 hod. do 9:40 hod. v něm pak bylo rozhodnuto o dalším trvání vazby (tehdejšího) obžalovaného (č. l. 1252-1254 spisu).
46. Ze samotného faktu, že při soudním jednání bylo rozhodováno o vazbě, nelze dovozovat, že by šlo o vazební zasedání; to, že je v rámci určité formy soudního jednání přistoupeno k rozhodování o vazbě, ji nijak nemodifikuje (hlavní líčení nepřechází automaticky do vazebního zasedání jen proto, že je v něm rozhodováno o vazbě). Zde je třeba zdůraznit, že formami soudních jednání, ve kterých je možno o vazbě senátně rozhodnout, jsou dle trestního řádu hlavní líčení, veřejné zasedání, neveřejné zasedání a vazební zasedání; soud by tedy ani neměl žádný procesní důvod, aby o vazbě nerozhodl v rámci probíhajícího hlavního líčení.
47. Rozhodné je však to, že obsahem spisu je dokladováno, že dne 10. 3. 2022 bylo v této věci konáno pouze hlavní líčení a nikoliv ještě vazební zasedání či veřejné zasedání, jak obhájce střídavě uvádí.

48. Zcela na okraj je možno poznamenat, že i pokud by dne 10. 3. 2022 zcela hypoteticky bylo konáno jak hlavní líčení, tak i vazební či veřejné zasedání, nemělo by to na výši odměny obhájce žádný vliv, a to z následujících důvodů.
49. Advokátní tarif v písm. g) odst. 1 ustanovení § 11, podle nějž advokátovi náleží odměna v plné výši *za účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny*, operuje toliko se slovním spojením “jednání před soudem“, což naprosto vylučuje jakoukoliv možnost, aby i za případnou účast na dvou na sebe těsně navazujících různých formách soudního jednání v téže trestní věci (například hlavní líčení v délce 45 minut a vazební zasedání v délce 30 minut) byl advokát odměňován jako za dva úkony právní služby jen z titulu toho, že se jedná o různé formy soudního jednání ve smyslu trestního řádu; advokátní tarif totiž žádné formy soudního jednání nerozlišuje, toliko honoruje “účast na jednání před soudem“.
50. Obdobně jako je možno samostatné vyšetřovací úkony (např. postupné výslechy dvou svědků, mezi kterými nebyla přestávka delší než dvě hodiny a které od jejich započetí do ukončení nejsou ohraničeny dobou delší než dvě hodiny, a to včetně případně započtené přestávky do úkonu, pakliže ta je kratší než 30 minut) honorovat dle ustálené judikatury pouze jako jeden úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. e) advokátního tarifu, je tomu tak i v případě, kdy by za stejných podmínek bylo jednání před soudem v jednom dni v jedné trestní věci rozděleno do více jeho forem; jednalo by se pořád o jeden úkon právní služby, a to o úkon honorovaný dle ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu.
51. Ani v této stížnostní argumentaci tak obhájci nebylo možno dát za pravdu; předně však proto, že účtované domnělé “vazební zasedání“ konáno vůbec nebylo; shledáno tak bylo, že soud prvního stupně ani zde ve svém rozhodnutí nijak nepochybil.
52. **Pokud jde o nepřiznání odměny za 8 porad (9. 5. 2021, 16. 5. 2021, 27. 6. 2021, 27. 12. 2021, 28. 12. 2021 a 29. 12. 2021, 3. 1. 2022 a 24. 1. 2022) z 19 účtovaných,** vrchní soud na úvod poznamenává, že ačkoliv kritériem pro přiznání odměny za určité porady s klientem samozřejmě není to, zda počet vyúčtovaných porad odpovídá délce řízení, tak nelze přehlédnout, že při délce doby obhajoby probíhající od 5. 10. 2020 do 7. 6. 2022, se celkový počet 36 porad (z čehož 19 z nich bylo delších než jednu hodinu a bylo účtováno jako úkony právní služby, a za zbylých 17 z nich, které byly kratší než jednu hodinu, byla účtována náhrada promeškaného času) za necelé dva celé roky z pohledu rozhodovací praxe vrchního soudu, resp. tohoto jeho senátu, výrazně vymyká obvykle dokladovanému počtu porad.
53. Rovněž nelze přehlédnout, že mnoho porad přesahujících jednu hodinu po sobě následuje ve velmi krátkých časových úsecích (zde lze poukázat především na každodenní porady ve dnech 27. 12. 2021, 28. 12. 2021 a 29. 12. 2021).
54. Vrchní soud se detailně zabýval každou z těch osmi porad, za které nebyla odměna a potažmo i náhrada hotových výdajů přiznána; vzal při tom v úvahu kontext porad s úkony trestního řízení a s jinými časově souvisejícími poradami, posuzoval důvody uvedené v odůvodnění usnesení, ze kterých za ně krajský soud odměnu a náhradu hotových výdajů nepřiznal, a opět neshledal žádné pochybení soudu prvního stupně, pročez tak plně odkazuje na jeho obsáhlé odůvodnění uvedené v bodech 9. - 13. stížností napadeného usnesení, nad jehož rámec lze ke stížnostní argumentaci obhájce ještě poznamenat následující.

55. Jestliže stěžovatel pouze obecně namítá především to, že jeho klient „*si opakovaně stěžoval na neuskutečněné návštěvy ze strany obhájce*“, nelze to mít za pádný argument, jelikož účelnost porad, resp. té které konkrétní porady, není a nemůže být odvislá jen od požadavků obviněného, popřípadě nějakých jeho stížností. Aktivita obviněného, kterou vyvíjel ve vztahu k osobě obhájce co do požadovaných porad (sám obhájce ovšem používá ve stížnostní argumentaci pojem “návštěva“ a argumentuje tím, že si klient u soudu stěžoval, že jej obhájce dostatečně často nenavštěvoval; a také jako přílohu svého návrhu připojil “Přehled návštěv klienta“), nemůže sama o sobě založit nárok na odměnu toliko za to, že požadavkům obviněného bylo vyhověno. Je zde nutno konstatovat, že jedním ze základních kritérií pro přiznání odměny je účelnost porad; bylo na obhájci, aby posoudil, byť se klient četných návštěv dožadoval, zda všechny návštěvy mohou plnit účel relevantního poskytování právní pomoci, resp. další porady s klientem ve smyslu advokátního tarifu, za které pak náleží odměna a potažmo i náhrada hotových výdajů.
56. Ostatně sama stížnostní argumentace vyznívá tak, že sám obhájce považoval požadavky klienta na počet návštěv za nestandardní.
57. V tomto směru lze též odkázat na závěr Ústavního soudu v jeho usnesení ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 187/19, na které odkazuje i krajský soud v bodě 9. stížností napadeného usnesení; v něm Ústavní soud uvedl, že soudu nelze vytýkat, „*že neakceptoval argumentaci stěžovatele, že svůj nárok na přiznání odměny i za další sporné porady odvozuje od přání svého klienta uskutečňovat porady každý týden, neboť obhájce nemůže mít "automaticky", bez splnění dalších podmínek, nárok na odměnu za každou další poradou, o kterou jeho klient požádá.*“
58. Kromě požadavků klienta obhájce argumentuje také tím, že se porada nemusí vázat a také velmi často neváže jen na úkony prováděné soudem, k čemuž je nutno uvést následující.
59. Advokátní tarif předpokládá, jak je patrné z označení plně odměnitelného úkonu “první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby“, že obhájce na základě právních znalostí aplikovaných na danou trestní věc, v níž obhajobu převzal, poskytne právní pomoc obviněnému, seznámí jej s právní úpravou, možnostmi jak se hájit, obviněný sdělí své stanovisko a je zvolena, resp. připravena nejméně rámcová taktika obhajoby. Takto připravená taktika obhajoby jistě může být průběžně detailizována či modifikována; jistě mohou nastat určité zásadní momenty v průběhu řízení (např. zcela zásadní změna důkazní situace), jež založí důvodnost, resp. účelnost porady obviněného s obhájcem (přesahující jednu hodinu) a potažmo i její odměnitelnost. Situace vyžadující účelnou poradou však těžko mohou nastat tehdy, jestliže soudem nebo jiným orgánem činným v trestním řízení nejsou prováděny vůbec žádné úkony.
60. Vrchní soud si je tedy samozřejmě vědom toho, že tzv. další porady s klientem přesahující jednu hodinu jsou ve smyslu písm. c) odst. 1 ustanovení § 11 advokátního tarifu plně honorovatelnými úkony, nicméně ty podléhají kritériu účelnosti; z tohoto hlediska je nutno brát v úvahu právě to, že v širším slova smyslu slovní spojení “další porada s klientem“ (přesahující jednu hodinu), je prostředkem následné další konkretizace či modifikace předchozí přípravy obhajoby, za níž je obhájce obecně honorován již podle písm. a) (obhájce na plnou moc) či podle písm. b) (ustanovený obhájce) odst. 1 ustanovení § 11 advokátního tarifu. Pakliže obhájce v mezidobí bez rozhodných momentů trestního řízení, o nichž je potřebné a skutečně účelné se s klientem radit, účtuje poradou či několik porad, lze účelnost jen těžko dovozovat. Pokud v souvislosti s jediným rozhodným momentem trestního řízení obhájce účtuje několik porad (případně i v těsné blízkosti za sebou), lze za účelnou považovat vždy jen jednu z nich; zbytek porad je třeba považovat za

projev aktivního přístupu obhájce, který je bezpochyby chvályhodný, či za vyhovění žádostem klienta, aniž by to ovšem bylo možno považovat za reálný přínos z hlediska poskytované a odměnitelné právní pomoci.

61. **Pokud jde o dalších 17 porad, které obhájce z titulu jejich délky kratší než jednu hodinu neúčtoval jako úkony právní služby, ale požadoval náhradu promeškaného času** za dobu, po níž probíhaly, která dle jeho návrhu odpovídá 17 půlhodinám, tj. 1 700 Kč, ani zde vrchní soud neshledal pochybení krajského soudu v tom, že ten tuto náhradu vůbec nepřiznal, byť je třeba krajskému soudu vytknout až přílišnou stručnost odůvodnění takového svého rozhodnutí, když ten uvedl toliko to, že *„nelze za porady kratší 1 hodinu přiznat náhradu za promeškaný čas“*.
62. K tomu vrchní soud doplňuje citaci ustanovení § 14 odst. 1 advokátního tarifu, podle nějž:
- 1) *Advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby*
- a) *při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět,*
- b) *za čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí více než 30 minut.*
63. Pro úplnost je možno uvést, že po pečlivém přezkoumání jednotlivých účtovaných porad vrchní soud zjistil, že všech těchto 17 porad proběhlo ve velmi těsné časové blízkosti buď k těm poradám, za něž již byla přiznána odměna jakožto za úkony právní služby, anebo k těm poradám, za něž odměna právě z titulu jejich neúčelnosti nemohla být přiznána, pročez tak neshledal ani tyto porady kratší než jednu hodinu účelnými. Ostatně nelze odhlédnout od toho, že některé z těchto 17 porad trvaly toliko 10 minut; jedna dokonce jen 5 minut.
64. **Co se pak týče poslední stížnostní námitky obhájce směřující vůči nepřiznání navíc DPH tam, kde se obhájce nechal zastupovat svým substitutem, který je, na rozdíl od něj, plátcem DPH,** ani v tomto směru nebylo stížnostním soudem shledáno žádné pochybení soudu prvního stupně, a to z následujícího důvodu.
65. Dle věty první ustanovení § 151 odst. 2 tr. ř. *obhájce, který byl obviněnému ustanoven, má vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu.* Z této věty zcela jasně vyplývá, že ten, kdo má takový nárok vůči státu, je pouze a jen ustanovený obhájce, nikoliv žádná další osoba, třebaže ustanoveným obhájcem substitučně zmocněná.
66. Ze spisového materiálu vyplývá, že obhájcem byl v této trestní věci (dnes již) odsouzeného [REDAKCE] ustanoven právě [REDAKCE], který ovšem plátcem DPH není, resp. nijak to nedokládal a je to zřejmé i z jeho stížnostní argumentace. Nemá tak možné přiznávat DPH jeho substitutovi, neboť s ním stát není v žádném právním vztahu.
67. Pokud stěžovatel argumentuje v podstatě tím, že substituční zmocnění jiného advokáta, který je zároveň plátcem DPH, může za určitých podmínek být pro něj v koncovém důsledku až ztrátové, jde sice o úvahu ekonomicky logickou, nicméně nelze než uzavřít, že to, zda vůbec, popř. koho si za svého substituta ustanovený obhájce vybere, jakož i to, zda sám bude či nebude plátcem DPH, je zcela na jeho uvážení a rozhodnutí.

68. Z důvodů shora uvedených rozhodl Vrchní soud v Praze, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** stížnost přípustná.

Praha 4. dubna 2023

JUDr. Ivo Skoupý v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Holcová.

**Veronika
Holcová** Digitálně podepsal
Veronika Holcová
Datum: 2023.04.28
12:23:07 +02'00'